

EnLW
มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม
ENLAWTHAI Foundation

การสัมมนาเพื่อส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลมลพิษ

เรื่อง “มลพิษอุตสาหกรรม กฎหมาย และสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของชุมชน”

ร่วมจัดโดย

มูลนิธิบูรณะนิเวศ และมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม

วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น.

ห้องเพอริตอท ชั้น ๓ โรงแรมริชมอนด์ ถ. รัตนาธิเบศร์ อ. เมือง จ. นนทบุรี

ความเป็นมา

ในช่วงกว่าสามทศวรรษที่ผ่านมา การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยมีการขยายตัวที่รวดเร็วและอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่ที่รัฐบาลดำเนินนโยบายกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) เป็นต้นมา ทำให้จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ทั่วประเทศเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๔๐,๐๐๐ กว่าโรง โรงงานเหล่านี้ได้ปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา นอกจากนี้ยังทำให้การใช้สารเคมีสังเคราะห์จำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ในทุกภาคส่วนของการผลิตทั้งทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการต่างๆ พื้นที่หลายแห่งของประเทศจึงกลายเป็นแหล่งกำเนิดและแหล่งรองรับสารมลพิษ ทั้งในรูปของมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลพิษในดิน และของเสียอันตรายอื่นๆ

ปัญหาดังกล่าวนับวันก็ยิ่งทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และก่อความเสียหายอย่างกว้างขวางต่อสังคม เศรษฐกิจ ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศโดยรวม

ความเดือดร้อนนี้ก่อให้เกิดกระแสการต่อต้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจากชุมชนที่แผ่กว้างออกไปเกือบทุกแห่ง เนื่องจากรัฐบาลให้น้ำหนักกับการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมและละเลยการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมมานาน ขณะที่กฎหมายและกลไกการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันยังคงเน้นการใช้มาตรการกำกับและควบคุมเป็นหลัก เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายทาง ประชาชน หรือแม้แต่นักวิชาการของรัฐด้วยกันหลายแห่งก็ไม่เคยมีโอกาสรับรู้และเข้าถึงข้อมูลสารมลพิษที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ หรือข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายที่มีการผลิตและจัดเก็บในพื้นที่ต่างๆ ปัญหาดังกล่าวเป็น

อุปสรรคใหญ่ต่อการวางแผนจัดการและคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน การรักษาสีสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูพื้นที่ที่เป็นมลพิษ

ด้วยเหตุนี้ มูลนิธิบูรณะนิเวศ มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม จึงร่วมกันขับเคลื่อนให้มีการตรากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม (Pollutant Release and Transfer Register: PRTR) กฎหมายดังกล่าวจะเป็นมาตรการสำคัญสำหรับประเทศไทยในการเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดการปัญหาตั้งแต่ต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลสารมลพิษ (Community Right to Know) ที่โรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิดต่างๆ ปล่อยออกมาสู่สิ่งแวดล้อม หรือมีการเคลื่อนย้ายในรูปของขยะอันตรายเพื่อนำไปบำบัดหรือกำจัดยังสถานที่ต่างๆ

มูลนิธิบูรณะนิเวศและมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อมได้ร่วมกันจัดการสัมมนาครั้งนี้ขึ้นเพื่อนำเสนอแนวคิด วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และแนวทางขับเคลื่อนร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลสารมลพิษ สำหรับประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการลดการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและปลอดภัยแก่ชุมชนทุกแห่งในระยะยาว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้ร่วมการสัมมนาเกี่ยวกับแนวคิด วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และแนวทางขับเคลื่อนร่างกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลสารมลพิษ
๒. เพื่อเป็นเวทีสำหรับพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อการสนับสนุนซึ่งกันและกันในการขับเคลื่อนร่างกฎหมาย และกิจกรรมการเฝ้าระวังปัญหามลพิษของแต่ละพื้นที่ในอนาคต

องค์กรร่วมจัด: มูลนิธิบูรณะนิเวศ และมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม

วัน เวลา สถานที่: วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องเพอริดอท ชั้น ๓ โรงแรมริชมอนด์ ถ. รัตนวิเศษ อ. เมือง จ. นนทบุรี

ผู้ร่วมสัมมนา: จำนวนประมาณ ๖๐ คน จากเครือข่ายประชาชนในพื้นที่ภาคกลางและจังหวัดใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า และขยะอันตราย รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ ผู้แทนหน่วยงานราชการบางส่วนที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชน

EnLW
มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม
ENLAWTHAI Foundation

การสัมมนาเพื่อส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลมลพิษ
เรื่อง “มลพิษอุตสาหกรรม กฎหมาย และสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของชุมชน”
ร่วมจัดโดย
มูลนิธิบูรณะนิเวศและมูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม
วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น.
ห้องเพอริดอท ชั้น ๓ โรงแรมริชมอนด์ ถ. รัตนวิบูลย์ อ. เมือง จ. นนทบุรี

- ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๑๐.๓๐-๑๒.๓๐ น. กล่าวเปิดการสัมมนา หัวข้อ “มลพิษอุตสาหกรรม กฎหมาย และสิทธิการเข้าถึงข้อมูลของชุมชน”
โดย รศ.ดร. กอบกุล ราชะนาคร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม
หัวข้อการสัมมนา
- ๑) ทำไมต้องมีกฎหมายส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลสารมลพิษ
  - ๒) ข้อจำกัดของพ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ และกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
  - ๓) การต่อสู้เรื่องมลพิษของชุมชนที่นำมาสู่โครงการนำร่อง JICA – PRTR จังหวัดระยอง
  - ๔) สารและความสำคัญของกฎหมายส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลมลพิษ
- วิทยากรร่วมนำเสนอ:
๑. คุณเพ็ญโฉม แซ่ตั้ง   มูลนิธิบูรณะนิเวศ
  ๒. คุณนิชา รักพานิชมณี   มูลนิธิบูรณะนิเวศ
  ๓. คุณสุรัชย์ ตรงงาม   มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม
- ๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น. ปรีกษาหารือถึงความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่างกฎหมาย และกิจกรรมร่วมกันในการเฝ้าระวังมลพิษของแต่ละพื้นที่